

stoupeno. Odškodnění jest vyměřiti nikoliv dle výnosu, nýbrž dle prodejší hodnoty. Při tom dlužno všelmy pro stanovení odškodnění rozhodné okolnosti z úřední moci vyšetřiti. Těmto zásadám vyhověv, ocenil rekursní soud vyvlastněné pozemky jako stavební parcely, nevázav se tím, že užívány byly skutečně jako louky. Že soud při stanovení odškodnění posudkem znalců není vázán, plyne jasně z §u 30. cit. zákona, dle něhož soud rozhoduje o odškodnění nejsa vázán průvodními pravidly. Ku stanovení obecné ceny dospěl soud rekursní srovnáním cen posud docílených a odpovídá cena ta daným poměrům úplně.

Přes změněné nynější poměry nutno při započítávání toho, co dědic od zůstavitele dříve obdržel, řídit se ustanovením §u 794. obč. z.

Při projednání pozůstalosti po otci byla do zákonného podílu synova započtena otcem mu postupní smlouvou ze dne 25. ledna 1900 postoupená usedlost v ceně vyšetřené dle tehdejšího stavu.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti spoludědičky, že usedlost započtena býti měla dle ceny nynější, neboť § 794. obč. z. výslovně určuje, že započísti sluší cenu nemovitostí v době postupu.

Proti tomu nelze s prospěchem poukazovati na nepoměrné stoupnutí cen nemovitostí a zejména velký pokles ceny peněz. Ostatně sluší ukázati k tomu, že ani stěžovatelka netvrdí, že ona svůj podíl v penězích od otce dostala v době tohoto poklesu hodnoty peněz a dostala-li ho ještě za poměrů pravidelných, měl podíl její v penězích také hodnotu větší než má stejná suma peněz v době nynější.

Že by pak odhad proveden byl nesprávně, že porušen byl předpis o odhadu nemovitostí, stěžovatelka nevytýká; povšechné tvrzení pak, že odhad jest příliš nízký a neodpovídá ani ceně z roku 1900, nemůže odůvodniti návrh, aby předsevzat byl znovu odhad, který z příkazu soudu rekursního byl doplněn tím, že znalec dodatečně řádně a zevrubně odůvodnil svůj posudek jak co do cen pozemností, tak i co do cen živého inventáře.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 18. února 1919 R I 66/19 zavrhl mimořádnou dovolací stížnost, pro nedostatek podmínek § 16. nesp. pat. připojiv, že podle předpisů civilního řádu soudního §§ 362 a 355. a odhadního řádu nemovitostí ze dne 25. července 1897 č. 175 ř. z. (§ 32.), které i v řízení nesporném dle ustanovení §u 272. nesp. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. platí, nejsou tu podmínky k vyžádání nového posudku a odmítnutí znalce z důvodu beztak jen na domněnce spočívajícího a nížak neosvědčeného jeví se omožděným.

Právoplatné odevzdání pozůstalosti nelze zrušiti, aby pozůstalost nově byla projednána.

V pozůstalosti po Josefu Z. dne 5. listopadu 1916 bez testamentu zemřelém přihlásil se za dědice ze zákona s dobrodíním inventáře zůstavitelův jediný potomek nezl. syn Josef Z. zastoupen svým poručenstvím a byla přihláška jeho k soudu přijata, když se byla pozůstalá vdova a matka téhož dědice Marie Z. veškerých dědických nároků na pozůstalost vzdala.

Při projednání pozůstalosti dne 22. května 1917 uzavřeno bylo mezi nezletilým dědicem zastoupeným poručenstvím se strany jedné a mezi bratrem zůstavitelovým Vojtěchem Z. ujednání, dle něhož poslední přezval celou pozůstalost s aktivy a passivy závazav se vyplátní dědici čisté pozůstalosti jmění v částce 37.515 K 68 h hotově.

Toto ujednání bylo usnesením okresního soudu v N., jenž byl nejen soudem pozůstalostním, ale zároveň ohledně nezl. Josefa Z. i soudem poručenským mocí úřadu pozůstalost projednávajícího i úřadu poručenského schváleno a vešlo v moc práva.

Dle ujednání toho byla pozůstalost také projednána. Po zaplacení pozůstalostních poplatků byla odevzdací listina vydána dle návrhu zúčastněných k rukou Vojtěcha Z., jemuž celá pozůstalost jako kupec byla odevzdána. Odevzdací listina vešla v moc práva a byly podle ní do pozůstalosti patřící nemovitosti přejímátele jeho Vojtěchu Z. knihovně do vlastnictví připsány.

V roce 1919 učinila matka a poručenice nezl. Josefa Z. (dědice) k pozůstalostnímu soudu návrh, aby shora uvedené narovnání bylo zrušeno a pozůstalost nově projednána, poněvadž ony jest neplatné, neboť jednak nebylo schváleno též soudem sborovým první stolice dle §u 109. j. n. a jednak proto, že Vojtěch Z. sliboval pojmouti vdovu zůstavitelovu a matku nezletilého dědice za manželku, slibu ale nedodržel, takže uvedl

poručenstvo dítěte do omylu a ujednání nebylo na prospěch dítěte.

První soud návrh zamítl, poněvadž narovnání uzavřeno bylo dle souhlasné vůle stran a dle jejich žádosti soudem poručenským jako výhodné pro nezl. Josefa Z. schváleno a vrchnoporučenský soud k tomuto úkonu dle §u 27. cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. také byl oprávněn.

Krajský jako rekursní soud v Písku stížnosti poručenstva vyhověl, řečené narovnání zrušil a okresnímu soudu nařídil, aby bez ohledu na toto ujednání pozůstalost po zemřelém Josefu Z. znovu projednal, poněvadž nezl. syn Josef byl jediným dědicem, stala se tedy okamžikem smrti zůstavitelovy celá pozůstalost otcova dle §§u 536 a 731 obč. z. jeho jménem, neboť pozůstalá vdova zřekla se veškerých práv na pozůstalost již notářským spisem ze dne 20. ledna 1915 ve smlouvě manželské, a bylo proto ku tomuto zcezení jmění nezletilcova vedle §u 232. obč. z. a §u 109. j. n. potřeba schválení nadřízeného soudu sborového, bez kterého je neplatné.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 20. září 1919 R I 356/19 vyhověl dovolací stížnosti Vojtěcha Z. a obnovil usnesení soudu prvního. Odůvodnění:

Po právoplatně skončeném pozůstalostním řízení došla činnost pozůstalostního soudu ukončení a nemůže nově řízení pozůstalosti zahájeno býti, leč dle §u 179. nesp. pat., kdyby se vyskytlo nové jmění pozůstalostní dříve neznámé, ohledně tohoto majetku pozůstalostního dodatečně objeveného.

V důsledku toho nelze uvažovati o otázce, zda k platnosti zmíněného ujednání bylo zapotřebí schválení příslušného sborového soudu I. stolice, či stačilo schválení soudu poručenského.

Důvodnému rekursu slušelo proto vyhověti, zákonu odporující rozhodnutí rekursního soudu změnit a obnoviti usnesení soudu prvního.

Oprava knihy pozemkové může se státi jen s úplným souhlasem zúčastněných osob, je-li nezvratně zjištěna chyba v knihovním zápisu.

Na základě návrhu obce B. nařídil soud knihovní po slyšení účastníků, aby ze vložky knihovní čís. x odepsána byla pozem. parcela čk 853/14 jako omylem tam zapsaná a nalezající se správně ve vložce č. y, neboť z listin ve sbírce založených a ze spisů registratury vysvítá, že jmenovaný dílec zůstal ve vlastnictví obce a nemohl bez právního titulu přejíti v držbu a vlastnictví majitelů vložky x a je-li tam zapsán, stalo se tak patrně omylem, když pro tento knihovní zápis schází jak nabývací titul tak i soudcovské usnesení, z jakéhož důvodu nemůže také o knihovním vydržení býti řeči.

Rekursní soud (zemský soud v Praze) zrušil usnesení to a nařídil soudu stolice první, aby účastníky znovu vyslechl, zjistil, zdali s požadovanou opravou souhlasí čili nic a dle toho pak znovu rozhodl.

Odůvodnění: Výsledkem účastníků podle §u 104. kn. z. má býti bezpečně vyšetřeno, zdali účastníci s navrhovanou opravou, pokud tato dle se má na vrub jejich práv, souhlasí čili nic, tedy nejde-li o nároky sporné, neboť knihovnímu soudu dle §u 104. kn. z. nepřislouší, aby o sporných právech rozhodoval.

Stěžovatelé se v této příčině jasně nevyjádřili, naopak navrhuje šetření zeměměřické na místě samém, dali na jevo, že teprve tímto způsobem mohlo by býti připraveno dohodnutí zájemníků, tedy naznačili, že navrhovanou opravu považují za věc spornou.

Bez jasného a určitého vyjádření účastníků rozhodnutí je nemožno, neboť jedině s souhlasem účastníků dává soudu právo, aby opravu vykonal, nebo strany na pořad práva odkázal, když vyšetří, že jde o sporná práva.

Poněvadž řízení tomuto požadavku přesně nevyhovuje, tedy nedostatečným se jeví, bylo usnesení v odpor brané zrušiti a nový výslech a po něm nové rozhodnutí zaříditi.

Pokud jde o vývody stížnosti a v ní nabízené důkazy, bude na soudu řídicím se ustanovením §u 2. č. 5. nesp. pat., aby posoudil, než strany dle okolností odkáží na pořad práva, zdali ve smyslu §u 2. č. 7 nesp. pat. touto cestou dospěje žádoucího cíle, kterého má dle §u 104. kn. z. dosáhnouti.

Dovolacímu rekursu nejvyšší soud nevyhověl a rozhodnutí své ze dne 4. února 1919 R I 44/19 takto odůvodnil.

Zástupce majitelů vložky č. x, v níž sporný pozemek jest zapsán, uvedl, že pozemek čk 853/14 povstal z pozemku čk. 853/1 a že proto není vyloučeno, že tento pozemek a pozemek téhož označení 853/14 připsaný obci ve vložce č. y, který